ΕΤΟΣ Α΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 11 Ἰουνίου 1911 ΑΡΙΘ. 24.

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΗι ΔΕΥΤΕΡΑι

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

(Δ΄. 18—23)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς)· καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

Ὅτε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔγεινεν ἄνθρωπος, διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐθεώρησε κατάλληλον τὸν καιρὸν ν᾽ ἀρχίσῃ τὸ θεῖόν του ἔργον, νὰ κηρύξῃ «τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας» (Ματθ. ΚΔ΄. 14), νὰ θεραπεύσῃ τοὺς συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ, νὰ κηρύξῃ ἐλευθέρους τοὺς αἰχμαλωτισμένους ἀπὸ τὴν ἁμαρ-

τίαν, νὰ δώσῃ τὸ φῶς εἰς τοὺς πάσχοντας ψυχικὴν τύφλωσιν (Ἡσ. ΞΑ΄. 1), ἐξέλεξεν ὡς συνεργοὺς καὶ ἐκάλεσεν ὡς βοηθοὺς εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐτὴν διακονίαν ἀνθρώπους ἁπλοϊκούς, ἀπαιδεύτους «ἰδιώτας τῷ λόγῳ», ταπεινοὺς καὶ ταπεινοῦ ἐπαγγέλματος, ψαράδες, ἀσθενεῖς καὶ πτωχούς, τοὺς ὁποίους ὠνόμασε μαθητάς του, Ἀποστόλους. Τὴν ἐκλογὴν τῶν πρώτων τούτων συνεργῶν του, τὴν πρόσκλησιν τῶν πρώτων Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μᾶς διηγεῖται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς σημερινῆς Κυριακῆς. Περιεπάτει -λέγει- εἰς τὸ παράλιον τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας καὶ εἶδεν ἐκεῖ δύο ἀδελφοὺς τὸν Σίμωνα ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο καὶ Πέτρος καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἀνδρέαν, νὰ ῥίπτουν τὰ δίκτυα εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ὀλίγον παραπέρα δύο ἄλλους ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, νὰ διορθόνουν τὰ δίκτυά των μαζὶ μὲ τὸν πατέρα των Ζεβεδαῖον. Τοὺς ἐκάλεσεν. Ἐκεῖνοι δὲ «εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ».

Ἀλλὰ διὰ τί ἆρά γε διὰ τόσῳ μέγιστον καὶ ὑψηλὸν ἔργον ἐκάλεσε βοηθοὺς ὁ Κύριος ἀνθρώπους μικροὺς καὶ ταπεινούς; Τὰ μεγάλα ἔργα θέλουν, διὰ νὰ ἐκτελεσθοῦν, καὶ δύναμιν καὶ μέσα καὶ ἱκανότητα καὶ μόρφωσιν. Πῶς ὁ θεῖος Λυτρωτὴς δὲν ἐζήτησε τὰ προσόντα ταῦτα ἀπὸ τοὺς προσκληθέντας ὡς συνεργάτας του; Ἐὰν ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἦτο ἀνθρώπινον, ἐὰν ἦτο «βουλὴ ἐξ ἀνθρώπων» «Πράξ. Ε΄. 38), βεβαίως θὰ ἀπῄτει νὰ ἔχουν οἱ συνεργοί του καὶ πλοῦτον καὶ μόρφωσιν καὶ μέσα καὶ δύναμιν καὶ ὑψηλὴν καταγωγὴν καὶ ὅλα ὅσα χρειάζονται εἰς εὐόδωσιν τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων. Τὸ ἐναντίον θὰ ἦτο μάταιος κόπος, διότι ἡ ἀποτυχία ἦτο βεβαιοτάτη. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἦτο θεῖον, ἦτο «βουλὴ ἐκ τοῦ Θεοῦ» (ἔνθ᾽ ἀνωτ.) καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἡ παραμικρὰ ἀνάγκη νὰ καταφύγῃ ὁ θεῖος Ἱδρυτής του εἰς τοιαῦτα μέσα. Θὰ ἦτο τοῦτο τελείως περιττὸν καὶ δὲν θὰ συνετέλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ ἔργου τοῦ Σωτῆρος. Τοὐναντίον ἡ ἀδυναμία, τὸ ἄσημον, τὸ ταπεινὸν τοῦ ἐπαγγέλματός των, ἡ πτωχεία των, ἡ ἀπαιδευσία των, ἡ δειλία των, ἦσαν καὶ εἶνε αἱ μεγαλείτεραι πρακτικαὶ ἀποδείξεις τῆς θειότητος τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου, τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας. «Τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀγενῆ καὶ τὰ ἐξουθενημένα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ» (1. Κορινθ. Α΄. 27).

Καὶ πραγματικῶς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Ὅταν συλλογισθῇ κανεὶς τὰ μέσα καὶ τὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ὁποίαν εἶχαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, συζητοῦντες ἐπιτυχῶς μὲ σοφούς, ἀντεπεξερχόμενοι χωρὶς ὅπλα, χωρὶς στρατούς, χωρὶς ὑλικὰ μέσα, ἀποτελεσματικῶς πρὸς ἐχθροὺς ἀκαταγωνίστους, ἰσχυρούς, πλουσίους, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ θαυμάσῃ ἀληθῶς διὰ τὸ μέγα ἔργον των, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι μόνον θεία δύναμις ἠδύνατο νὰ φέρῃ τοιαῦτα καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὅταν ἓν ἔργον ὑποστηρίζεται τόσον ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ὡς ἡ ἁγία ἡμῶν Θρησκεία, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε θεῖον. Καὶ ῥίπτων ἓν βλέμμα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἐρωτῶν ποῦ εἶνε οἱ Νέρωνες, οἱ Μαξέντιοι, οἱ Διοκλητιανοὶ

καὶ ἡ ἄλλη ἀγέλη τῶν ἀμειλίκτων διωκτῶν αὐτῆς, οἱ ὁποῖοι κατετροπώθησαν ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως τῆς ἁγίας ἡμῶν Θρησκείας καὶ ἀναζητῶν τοὺς σοφούς, τοὺς Γραμματεῖς, τοὺς Φαρισαίους, οἱ ὁποῖοι κατενικήθησαν ὑπὸ τοῦ ἁπλοϊκοῦ καὶ ἀτέχνου λόγου τῶν ἁλιέων, καὶ πειθόμενος ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι χωρὶς νὰ ἀφαιρέσωσιν οὐδὲ τὸν παραμικρὸν χάλικα ἀπὸ τὸ θεῖον καὶ θεοφρούρητον οἰκοδόμημα τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ κατακρημνίσωσι, νὰ κλονίσωσι κἂν αὐτό, τοὐναντίον αὐτοὶ κατεβαραθρώθησαν καὶ «τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπώλετο μετ᾽ ἤχου», ὑποχρεοῦται ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ὑπὸ τῆς πραγματικότητος, νὰ παραδεχθῇ καὶ νὰ ἀνακηρύξῃ τὴν ἁγίαν ἡμῶν Θρησκείαν ὡς «δύναμιν Θεοῦ καὶ Θεοῦ σοφίαν» (Ι. Κορ. Α΄. 24). Θαυμαστὸν λοιπόν, ἀδελφοί, τὸ ἔργον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Θεία ἡ ἁγία ἡμῶν θρησκεία, τὴν ὁποίαν τόσῳ θαυμασίως ὑπεστήριξεν ὁ θεῖος ἱδρυτής της, τὴν ὁποίαν «περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πραξ. Κ΄. 28). Θαυμαστὴ κατὰ τὴν σύστασιν, θεία κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ στερέωσιν.

Ἀλλὰ τοιαύτη θεία, τοιαύτη θαυμαστὴ θρησκεία, ἔχουσα ἀρραγὲς θεμέλιον αὐτὸν τὸν Κύριον, ἔχουσα τεῖχος ἰσχυρὸν καὶ ἀπόρθητον μὲ δώδεκα θεμελίους (Ἀποκ. Κ΄. 14), προφυλάσσει μὲν καὶ προασπίζεται τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῆς, ἔχουσα τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν, ἀλλ᾽ ἔχει καὶ πολὺ δεδικαιολογημένας ἀπαιτήσεις, πολὺ ὀρθὰς ἀξιώσεις παρ᾽ αὐτῶν, νὰ ζῶσι, νὰ διάγωσι σύμφωνα μὲ τοὺς ἐν αὐτῇ κειμένους Νόμους, νὰ μὴ καταπατῶσι ποτὲ καὶ δι᾽ οὐδένα λόγον τὰς θείας αὐτῆς διατάξεις, νὰ δεικνύωσι τόσην προθυμίαν εἰς τὸ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς θείας παραγγελίας της καὶ τόσῳ βαθεῖαν νὰ αἰσθάνωνται τὴν ἱερὰν αὐτῶν ὑποχρέωσιν ταύτην, ὥστε κανεὶς ἀπολύτως κανεὶς λόγος, οὐδ᾽ αὐτὴ ἡ περὶ τῶν γονέων καὶ τῶν λοιπῶν οἰκείων φροντὶς καὶ μέριμνα, νὰ μὴ γίνεται παραίτιος ν᾽ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ πάντα νὰ παραλείπουν καὶ νὰ ὑπακούουν εἰς τὰς μητρικὰς παραγγελίας της, ὡς ἤκουσαν οἱ σημερινοὶ Ἀπόστολοι εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Σωτῆρος, ἐγκαταλιπόντες καὶ πλοῖα καὶ δίκτυα καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα των. Τοιαύτας δικαίας ἀπαιτήσεις ἔχει ἀπὸ ἡμᾶς ἡ ἁγία ἡμῶν θρησκεία καὶ ἐὰν θέλωμεν νὰ ἀπολαμβάνωμεν καὶ τὰ θεῖα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα χορηγεῖ, ἔχομεν τὴν ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφονώμεθα πρὸς αὐτάς. Καὶ καθὼς προσέχομεν πολὺ νὰ μὴ κάμνωμεν πράξεις, αἱ ὁποῖαι ἠμποροῦν νὰ προσβάλουν τὴν οἰκογένειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καταγόμεθα, καὶ κάμνομεν πολὺ καλά, τοιουτοτρόπως χρεωστοῦμεν νὰ ἤμεθα ἀπείρως προσεκτικώτεροι νὰ μὴ πράττωμεν ἔργα, τὰ ὁποῖα προσβάλλουν τὴν θείαν καὶ θαυμαστὴν θρησκείαν μας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ θεωρῶμεν ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν καὶ ἱερωτέραν ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν μας. Καὶ καθὼς ὑπερηφανευόμεθα καὶ καυχώμεθα, ἐὰν τύχῃ ν᾽ ἀνήκωμεν εἰς ἔνδοξον καὶ ἔντιμον οἰκογένειαν, τοιουτοτρόπως καὶ κατὰ περισσότερον λόγον χρεωστοῦμεν νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι καὶ νὰ καυχώμεθα διότι εἴμεθα μέλη τόσῳ ἐνδόξου καὶ θείας θρησκείας. Θὰ δεικνύωμεν δὲ τὴν δικαίαν ταύτην ὑπερηφάνειαν καὶ εἰς τὰ ἔργα μας, καὶ εἰς τοὺς λόγους μας ὅταν ἐπαναλαμβάνῃ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰμὴ ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου» (Γαλ. ϛ΄. 14).

ΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΤΡΙΤΗ ΕΝΤΟΛΗ

Γ΄.

«*Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ.*

Εἴδομεν εἰς τὰς προηγουμένας ὁμιλίας ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τιμῶμεν πρῶτον, ὅταν ὑμνολογῶμεν καὶ δοξάζωμεν αὐτό· δεύτερον, ὅταν εὐλογῶμεν τὸ ὑπερευλογημένον τοῦ Θεοῦ ὄνομα καὶ καθ᾽ ὃν χρόνον εὐτυχῶμεν καὶ ὅταν περιπίπτωμεν εἰς συμφορὰς καὶ δυστυχήματα. Σήμερον θὰ καταδείξωμεν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τιμῶμεν ἀκόμη καὶ ὅταν ἐπικαλώμεθα αὐτὸ ἐν στιγμαῖς, καθ᾽ ἃς εὑρισκόμεθα ἐν κινδύνῳ.

Ὁ προφητάναξ Δαυῒδ διασαλπίζει ὅτι τὴν βοήθειαν ἡμῶν κατὰ τὰς δυσκόλους περιστάσεις τοῦ ἡμετέρου βίου ὀφείλομεν νὰ ζητῶμεν καὶ νὰ ἀπεκδεχώμεθα παρὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, «*Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνό-» ματι Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν*». Ὁ δὲ προφήτης Ἰωὴλ καὶ ὁ μέγας τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος βεβαιοῦσιν ἡμᾶς, ὅτι ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα Κυρίου, οὗτος σώζεται· «*πᾶς ὃς ἂν ἐπι-» καλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου, οὗτος σωθήσεται*». Ἐκ τούτων δείκνυται ὅτι ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὁσάκις εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ, ὄχι μόνον δὲν ἁμαρτάνει, ὄχι μόνον δὲν λαμβάνει ἐπὶ ματαίῳ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ᾽ ἀπ᾽ ἐναντίας τιμᾷ τὸ πάντιμον τοῦ Θεοῦ ὄνομα· ἡ τιμὴ δ᾽ αὕτη γίνεται πρόξενος σωτηρίας καὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ κινδύνου. Καὶ τῷ ὄντι· ἐν ταῖς φρικταῖς ἐκείναις ὥραις τοῦ κινδύνου, κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀγωνίας, καθ᾽ ἃς πᾶσα ἐλπὶς ἔχει ἀπολεσθῆ, ποῖον ὄνομα δύναται νὰ βοηθήσῃ καὶ σώσῃ ἡμᾶς; Τὸ ὄνομα τοῦ πατρός, τῆς μητρός, τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ φίλου; τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως, τοῦ στρατηγοῦ, τοῦ ἄρχοντος; Ἀλλὰ καὶ τί δύνανται οὗτοι νὰ πράξωσιν; Μήπως δὲν συγκινδυνεύουσι τότε μεθ᾽ ἡμῶν; Μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δύναται νὰ βοηθήσῃ ἡμῖν, μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου δύναται νὰ σώσῃ ἡμᾶς. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπήγετο δέσμιος εἰς Ῥώμην. Κατὰ τὸν

πλοῦν ἐγείρεται ἄνεμος τυφωνικός, ὅστις ἐπὶ δεκατέσσαρας ἡμέρας ἐξώθει τὸ πλοῖον πρὸς διεύθυνσιν ἄγνωστον, διότι οὔτε ἥλιος, οὔτε ἄστρα ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος, δεικνύοντα τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου. Τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ἦσαν ἄγρια καὶ οὐρανομήκη, ἡ θύελλα ἐμαίνετο, αἱ δὲ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἓξ ψυχαὶ αἱ ἐπιβαίνουσαι τοῦ πλοίου εἶχον ἀπωλέσῃ πᾶσαν ἐλπίδα περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίας. Τίς ἠδύνατο κατὰ τὸν φοβερὸν τοῦτον κίνδυνον νὰ σώσῃ αὐτούς; Τίνος ὄνομα αἱ κινδυνεύουσαι αὗται ψυχαὶ νὰ καλέσουν εἰς βοήθειαν; Τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου; Ἀλλ' ὁ πλοίαρχος πρῶτος εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ πανικοῦ καὶ τῆς ἀπελπισίας καὶ εἶχεν ἀφήσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὴν τύχην του. Τὸ ὄνομα τῶν στρατιωτικῶν ἢ τοῦ Ἑκατοντάρχου; ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ συνεκινδύνευον. Εὑρέθη ὅμως ἄνθρωπος ὅστις ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὅπερ καὶ ἔσωσεν αὐτούς. Ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐπεκαλέσθη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διὰ προσευχῆς ἐκτενοῦς, ὁ δὲ Θεὸς εἰσακούσας αὐτοῦ ἀπέστειλεν αὐτῷ ἄγγελον, ὅστις ἐπληροφόρησεν αὐτὸν περὶ τῆς διασώσεως πάντων τῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Ἀλλ' ἂς ἀκούσωμεν τὸν ἴδιον Ἀπόστ. Παῦλον ἐκδιηγούμενον τὸ θαῦμα καὶ λέγοντα πρὸς τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἀποτεθαρρημένους· «*παραινῶ ὑμᾶς ὦ ἄνδρες, εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ » ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. Παρέστη γάρ μοι τῇ » νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, λέγων: μὴ » φοβοῦ Παῦλε· Ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας » μετὰ σοῦ· διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες*».

Ἀλλ' ἆρά γε ἐπικαλούμεθα ἡμεῖς σήμερον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὅταν τύχῃ νὰ εὑρεθῶμεν εἰς παρόμοιον κίνδυνον; προστρέχομεν εἰς τὴν ἐπίκλησιν τῆς βοηθείας τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου; Ψάλλομεν μετὰ τοῦ Δαυῒδ ἡ «*βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν » καὶ τὴν γῆν ;*» Μόνον ὅσοι διέτρεξαν τὸν κίνδυνον τοῦ καταποντισμοῦ ἐν θαλάσσῃ, μόνοι ἐκεῖνοι δύνανται νὰ περιγράψωσι καὶ ἐκδιηγηθῶσι τὰ κατὰ τὰς φοβερὰς ἐκείνας στιγμὰς διαδραματιζόμενα. Ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ «*τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ*», ἀντηχοῦσι βλασφημίαι, ἀραὶ καὶ κραυγαὶ ἀπελπισίας. Οἱ ναῦται βλασφημοῦσι, τὸ πλήρωμα ἀπελπίζεται, ἡ ἐπίκλησις πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ οὐδὲ ποσῶς ἀκούεται. Ἐὰν δέ τις εὑρεθῇ ἀπαγγέλλων τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ οὗτος τὸ ἀπαγγέλλει ἐκ συνηθείας μᾶλλον οὐχὶ δὲ μετὰ πίστεως καὶ τῆς βεβαιότητος ὅτι τὸ πανάγιον τοῦ Θεοῦ ὄνομα δύναται νὰ λυτρώσηται αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καταποντισμοῦ, δύναται νὰ ἀναγάγῃ αὐτὸν ἐκ βυθοῦ θαλάσσης καὶ ἐκ κοιλίας ᾄδου.

Οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους διατρέχει ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὸν ἐπὶ γῆς βίον αὐτοῦ εἶναι πολλοὶ καὶ ποικίλοι. Κίνδυνοι ἐν θαλάσσῃ, κίνδυνοι ἐν ξηρᾷ, κίνδυνοι ἐν πολέμῳ, κίνδυνοι ἐν εἰρήνῃ, κίνδυνοι φανεροί, κίνδυνοι ἀφανεῖς, κίνδυνοι ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν, κίνδυνοι ἀπὸ μέρους τῶν

φίλων καὶ οἰκείων πολλάκις, κίνδυνοι σωματικοί, κίνδυνοι ψυχικοὶ καὶ ἐν γένει εἰπεῖν διὰ μέσου κινδύνων διαβαίνομεν καθ᾿ ἅπαντα τὸν ἐπὶ γῆς βίον ἡμῶν. Ἀλλ᾿ ἐξ ὅλων τῶν κινδύνων τούτων, μόνον τὸ θαυμαστὸν τοῦ Θεοῦ ὄνομα δύναται νὰ σώζῃ ἡμᾶς, ὅταν ἐπικαλώμεθα τοῦτο μετὰ πίστεως. Παραδείγματα τῆς τοιαύτης παντοδυναμίας τοῦ Θείου ὀνόματος χορηγεῖ ἡμῖν ἥ τε ἱερὰ ἱστορία καὶ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἔτι ἱστορία.

Τὰ στρατεύματα τῶν ἀλλοφύλων, διηγεῖται ἡ ἱερὰ Ἱστορία ἦσαν παρατεταγμένα ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀπέναντι λόφου ἦσαν παρατεταγμένα τὰ στρατεύματα τοῦ Σαούλ. Αἴφνης ἐκ τοῦ στρατεύματος τῶν ἀλλοφύλων ἐξέρχεται γίγας τις ὀνομαζόμενος Γολιάθ, ὅστις εἶχεν ἀνάστημα σώματος ἓξ πήχεων καὶ σπιθαμῆς μιᾶς, ἐφόρει δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ χαλκίνην περικεφαλαίαν καὶ θώρακα ἁλυσιδωτὸν εἰς τὸ στῆθος, καὶ τὰ σκέλη του ἦσαν κεκαλυμμένα μὲ χαλκᾶς περικνημίδας· εἰς τοὺς ὤμους του ἔφερε χαλκῆν ἀσπίδα, καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ *ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόντων*, τοῦ ὁποίου ἡ σιδηρᾶ λόγχη εἶχεν εἴκοσιν ὀκάδων βάρος. Ὁ γίγας οὗτος *ἔστη καὶ ἀνεβόησε* πρὸς τὸ στράτευμα τοῦ Ἰσραήλ· *«Τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι πολέμῳ ἐξ ἐναντίας ἡμῶν ;* *» Οὐκ ἐγώ εἰμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς ἑβραῖοι τοῦ Σαούλ ; ἐκλέξασθε* *» ἑαυτοῖς ἄνδρα καὶ καταβήτω πρός με· καὶ ἐὰν δυνηθῇ πολεμῆσαι πρός* *» με, καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους. Ἐὰν δὲ ἐγὼ* *» δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε* *» ἡμῖν. Καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος. Ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν παράταξιν* *» Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· δότε μοι ἄνδρα καὶ μονομαχήσο-* *» μεν ἀμφότεροι»*. Ὁ Σαοὺλ καὶ οἱ Ἰσραηλῖται ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους τοῦ Γολιὰθ *ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα*. Ἀλλ᾿ ὁ Δαυΐδ, ἂν καὶ ἦτο νεανίσκος ἀκόμη καὶ ποιμὴν τῶν προβάτων τοῦ πατρός του παρουσιάζεται τότε πρὸς τὸν βασιλέα Σαοὺλ καὶ ἀψηφῶν τὸν κίνδυνον λέγει. Μὴ ταράττεσαι, βασιλεῦ, μὴ φοβηθῇς τὸν γίγαντα τοῦτον· *«ὁ δοῦ-* *» λός σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου»*. Καὶ πραγματικῶς ἐξέρχεται ὁ Δαυΐδ κατὰ τοῦ γίγαντος φέρων τὴν ποιμενικὴν ἐνδυμασίαν του καὶ ὡς μόνα ὅπλα ῥάβδον, σφενδόνην καὶ πέντε χάλικας. Εἶδεν ὁ Γολιὰθ τὸν Δαυΐδ καὶ περιεφρόνησεν αὐτὸν εἰπών· *«ὡσεὶ* *» κύων ἐγώ εἰμι, ὅτι οὐ ἔρχῃ ἐπ᾿ ἐμὲ ἐν ῥάβδῳ καὶ λίθοις ;... Δεῦρο* *» πρός με καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς* *» κτήνεσι τῆς γῆς.»* Ἀπαντᾷ ὁ Δαυΐδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον· *«Σὺ ἔρχῃ* *» πρός με ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, κἀγὼ πορεύομαι πρὸς* *» σὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Σαβαώθ, καὶ ἀποκλείσει σε Κύριος εἰς τὴν* *» χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε, καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ . . .* *» καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι ἔστι Θεὸς ἐν Ἰσραήλ, καὶ γνώσεται πᾶσα* *» ἡ ἐκκλησία αὕτη, ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει Κύριος, ὅτι τοῦ* *» Κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει Κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν»*. Εἰπὼν ταῦτα ὁ Δαυΐδ *ἐσφενδόνησεν ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ Σαβαώθ*,

» *καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδυ ὁ λίθος » διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον » αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἔδραμε Δαυῒδ, καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε » τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν » αὐτοῦ. Καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι τέθνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυ- » γον.»* Οἱ Ἰσραηλῖται τότε ἀλαλάζοντες κατεδίωξαν αὐτοὺς καὶ ὑπεδούλωσαν ὁλόκληρον τὸ στρατόπεδον αὐτῶν. Τοιαῦτα κατεργάζεται τὸ πανάγιον τοῦ Θεοῦ ὄνομα, ὅταν μετὰ πίστεως ἐπικαλούμεθα τοῦτο. Ἐν τοῖς πολέμοις, *οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει Κύριος*, ἀλλὰ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τῷ φοβερῷ τοῖς ὑπεναντίοις. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἶναι τὸ τρέπον τοὺς ἐχθροὺς εἰς φυγήν. Ἀλλ' ἂς ἀνοίξωμεν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους καὶ ἀναδιφήσωμεν τὰς σελίδας ἐκείνας αἵτινες ἐξιστοροῦσι τὴν μεγάλην ἐκείνην μονομαχίαν τοῦ νέου Δαυῒδ ἤτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους πρὸς τὸν γίγαντα Γολιὰθ ἤτοι τὴν Τουρκικὴν Αὐτοκρατορίαν κατὰ τὸν μέγαν ἐκεῖνον ἀγῶνα τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ ὅστις ἤρξατο κατὰ τὸ Σωτήριον ἔτος 1821. Τί ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς ἐνδόξους ταύτας σελίδας; Προσέξατε:

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1823 δύο ἄλλοι Γολιὰθ τῶν Τούρκων, ὁ Μουσταφᾶς Πασσᾶς τῆς Σκόδρας καὶ ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης ἡγούμενοι δεκαπέντε χιλιάδων ἀλλοφύλων πολιορκοῦσι στενῶς πτωχὴν πολίχνην κειμένην ἐπὶ νησῖδος παρὰ τὸ Μεσολόγγιον, τὴν ὀνομαζομένην *Ἀνατολικὸν ἢ Αἰτωλικόν*. Τὴν πολίχνην ὑπερασπίζουσι πεντακόσιοι ἐν ὅλῳ ἄνδρες στερούμενοι τῶν πάντων, καὶ ὅπλων καὶ πολεμικῶν ἐφοδίων καὶ τροφῶν καί, τὸ δεινότερον πάντων, καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ὕδατος, διότι οἱ ἀλλόφυλοι κατεῖχον τὴν παρακειμένην στερεάν, ἀφ' ἧς ἐπρομηθεύοντο τὸ ὕδωρ. Ἦτο κρίσιμος καὶ δεινὴ ἡ θέσις τῶν πολιορκουμένων, ὁ κίνδυνος ἄμεσος καὶ ἄφευκτος. Κατὰ τὰς φοβερὰς ἐκείνας στιγμὰς τί πράττει ἡ δρὰξ τῶν πολιορκουμένων; Καταφεύγει εἰς τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Μιᾷ φωνῇ ἐντὸς τοῦ ἐκεῖ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐπικαλοῦνται οἱ πάντες μετὰ πίστεως καὶ δακρύων τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀναβοῶντες· «*ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου. Οὗτοι ἐν ἅρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Τί δὲ συμβαίνει; Ὢ τοῦ θαύματος! Ἡ πρώτη ἐχθρικὴ ὀβὶς ἡ ἐξακοντισθεῖσα κατὰ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἀντὶ καταστροφῆς ἐπήνεγκε τὴν σωτηρίαν, διότι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐν ᾧ κατέπεσε καὶ ἐκτύπησεν αὕτη ἀνεπήδησεν ὕδωρ, ἀνέβλυσε πηγὴ ὕδατος! Διπλῆ ὑπῆρξεν ἡ τοῦ θαύματος τούτου ἐνέργεια· ἐδρόσισεν ἀφ' ἑνὸς τοὺς ὑπὸ τῆς δίψης κινδυνεύοντας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀνέδειξε τούτους ἥρωας. Μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας αἱ ὀρδαὶ τῶν βαρβάρων ἐτρέποντο εἰς φυγὴν καὶ οὕτως οὐ μόνον τὸ Ἀνατολικὸν ἐσώζετο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἔνδοξον Μεσολόγγιον. Μεγάλη λοιπὸν καὶ ἀκαταμάχητος ἡ δύναμις τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Οἱ μετὰ πίστεως δὲ ἐπικαλούμενοι τὸ προσκυνητὸν τοῦ Θεοῦ Ὄνομα οὐδέποτε ἀποτυγχάνουσιν, οὐδέποτε κα-

ταισχύνονται, ἀλλ᾿ ἀείποτε αἴρουσι νίκας καὶ θριάμβους καὶ δόξαν ἄφθιτον. Ἀλλὰ προσέξατε καὶ εἰς τὸ ἑπόμενον ἱστορικὸν γεγονός:

Ἦτον ἡ ἕκτη Ἰουνίου τοῦ 1822. Ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης καὶ ἕτεροι τριάκοντα τρεῖς ἄνδρες, μετελάμβανον κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ ἐξέπλεον κατὰ τοῦ εἰς Τσεσμὲ Τουρκικοῦ στόλου. Μετ᾿ οὐ πολὺ παρεισδύουσιν ἐντὸς τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, προσκολλῶσι τὰ πυρπολικὰ αὐτῶν εἰς τὰς πρώρας τῆς ναυαρχίδος καὶ τοῦ δικρότου τοῦ ὑποναυάρχου καὶ ἀπέρχονται ἀβλαβεῖς καὶ παιανίζοντες, ἐνῷ δίκην χαλάζης ἐξεσφεδονίζοντο κατ᾿ αὐτῶν αἱ ἐχθρικαὶ σφαῖραι. Ἡ ναυαρχὶς μεταβάλλεται ἐντὸς μικροῦ εἰς στήλην πυρός, δισχίλιοι ἀλλόφυλοι εὑρίσκουσιν οἰκτρὸν θάνατον ὑπὸ τὰ θαλάσσια ὕδατα, ὁλόκληρος δὲ ὁ στόλος κυριεύεται ὑπὸ πανικοῦ καὶ καταστρέφεται ἀλληλοσυγκρουόμενος. Οἱ ἥρωες μετὰ τὸ κατόρθωμα τοῦτο ἐπανέρχονται εἰς Ψαρὰ καὶ γυμνώσαντες τοὺς πόδας τρέχουσιν εἰς τὸν Ναὸν ἐκεῖνον, ἐν ᾧ εἶχον κοινωνήσῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ ἐπικαλεσθῇ εἰς βοήθειαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ κλίναντες τὸ γόνυ εὐχαριστοῦσι μετὰ δακρύων καὶ δοξάζουσι τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ ὄνομα, διότι τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν τοῦ Θεοῦ ὄνομα εἶναι τὸ θαυματουργῆσαν καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην. Διπλῆ δ᾿εἶναι ἡ ἐνέργεια καὶ τῆς θαυματουργίας ταύτης τοῦ θείου Ὀνόματος, διότι πρῶτον μὲν ἔσωσε καὶ ἠλευθέρωσε τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς Γένος καὶ δεύτερον ἐκλέϊσε καὶ ἐδόξασε τοὺς ἐπικαλεσαμένους αὐτό. Ναί, τὸ ὄνομα τοῦ Κανάρη εἶναι καὶ θὰ διαμένει ἔνδοξον καὶ ἀθάνατον. Τὴν δόξαν δὲ ταύτην ὀφείλει ὁ Κανάρης εἰς τὴν εὐσέβειάν του, εἰς τὸ ὅτι ἐπεκαλέσθη μετὰ πίστεως τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ ὅτι ἐνὶ λόγῳ ἐδόξασε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Θεὸς ἀντιδοξάζει τοὺς δοξάζοντας αὐτόν· «*τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω*».

«*Δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε*», ἔψαλλον οἱ ἐν τῇ καμίνῳ τοῦ πυρὸς ἐμβληθέντες τρεῖς παῖδες· «*Δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε.* » *Καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά, καὶ* » *καταισχυνθείησαν, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη*». Ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς καὶ τῶν ἐπικαλεσαμένων τὸ ὄνομα αὐτοῦ τριῶν Παίδων καὶ διεφύλαξεν αὐτοὺς ἀβλαβεῖς ἐν τῇ καμίνῳ τοῦ πυρὸς πρὸς καταισχύνην μὲν τῶν ἀπίστων, πρὸς δόξαν δὲ τοῦ παναγίου αὐτοῦ Ὀνόματος.

Μὴ λησμονεῖτε, Χριστιανοί μου, ὅτι, καθὼς εἶπον ἀνωτέρω, διαβαίνομεν διὰ μέσου κινδύνων, ὅτι οἱ ἐπικρεμάμενοι καθ᾿ ἡμῶν κίνδυνοι εἶναι πολλοί. «*Κίνδυνοι*, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, *κίνδυνοι* » *ποταμῶν, κίνδυνοι λῃστῶν, κίνδυνοι ἐκ γένους, κίνδυνοι ἐξ ἐθνῶν,* » *κίνδυνοι ἐν πόλει, κίνδυνοι ἐν ἐρημίᾳ, κίνδυνοι ἐν θαλάσσῃ, κίνδυνοι ἐν* » *ψευδαδέλφοις*». Ἀπὸ τῶν κινδύνων δὲ τούτων δύναται νὰ διαφυλάξῃ καὶ διασώσῃ ἡμᾶς μόνον τὸ πανάγιον τοῦ Θεοῦ Ὄνομα *τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.*